

Inge Marie Kirketerp Hansens prædiken pinsedag

Taler

Inge Marie Kirketerp Hansen
Præst

Dato

24. maj 2026

Sted

Gjellerup Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Johannesevangeliet kapitel 14, vers 15-21
Apostlenes Gerninger kapitel 2, vers 1-11

- 1 Det er pinse. Kirkens fødselsdag. En festdag!

Derfor kunne man måske også på en dag som i dag komme til at spørge, om det mon var den rigtige evangelietekst, jeg læste op lige før. Den virker jo så stille og forsagt i forhold til den fejende, fygende, flammende beretning om den første pinsedag, som lød fra alteret i begyndelsen af gudstjenesten. Men den er altså god nok. Pinsedagens evangelium er Jesu ord – oprindeligt talt til disciplene skærtorsdag aften, men nu talt af den opstandne til os: »Jeg vil ikke efterlade jer faderløse; jeg kommer til jer.«

10

Og hvordan kunne han så komme til disciplene efter himmelfarten – og hvordan kan Jesus komme til os? Jo, siger Jesus, vores himmelske far vil sende os sin ”anden talsmand, som skal være hos jer til evig tid: sandhedens ånd«.

15

En talsmand. Det udtryk kender vi bedst fra det politiske system, hvor talsmanden er den, der på en andens vegne kan udtale sig. Og Jesus taler om sandhedens Ånd, der skal tale på hans vegne. Allerede her siges det afgørende: Helligånden taler ikke om sig selv, men om Kristus.

20

I epistelteksten fra Apostlenes Gerninger hører vi ellers, hvordan dette løfte faktisk indfries. Og her går det ikke stille af sig! Det brager, stormen suser, og dem, der før var som døde og stumme, taler, jubler og deler evangeliet om Jesus Kristus med en sådan iver, at 3000 bliver døbt den dag.

25

Det var Helligånden, der gjorde dem fyr og flamme. Tunger som af ild satte sig på deres hoveder. Små flammer, der åbenbart hverken brændte deres hår eller

spredte sig eller gjorde ondt.

- 30 Hvorhenne har vi før hørt om en ild, der ikke fortærer? Jo, det har vi i det gamle testamente, hvor Moses møder Gud i den brændende tornebusk.

Ja, busken brændte, men den brændte ikke op; den fortæredes ikke.

- 35 Ilden dér var Guds eget, hellige nærvær. På samme måde fortærer pinsens ild ikke disciplene, men den tager bolig i dem gør dem til ildsjæle. Ilden er Guds nærvær i dem og hos dem.

- 40 Det er pinsens under og også pinsens store mysterium – at de disciple, der var så fulde af tvivl, af sorger, bekymringer, interne intriger, smålighed, svigt – at de nu tør åbne munden for at fortælle om ham, det hele handler om: Jesus Kristus.

- I sin Lille Katekismus er det da også noget af det, Martin Luther skriver, når han fortæller om, hvem Helligånden er – men mest: hvad Helligånden gør. Han
45 skriver: ”Jeg tror, at jeg ikke ved egen fornuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham; men Helligånden har kaldet mig til det ved evangeliet, oplyst mig med sine gaver, helliget og bevaret mig i den sande tro...”.

- Pinsens ild er nemlig ikke et krav om, at vi mennesker skal præstere at være
50 ”ildsjæle” ved egen kraft. Helligånden er Guds livgivende nærvær, der kommer til os udefra. Den peger, fører og skubber os i en retning af Kristus, af livet og glæden, sådan som det ved dåben i dag er blevet lovet til lille Frida. Den giver os kræfter til at tro. Nyt håb og nyt mod!

- 55 ***

- Jeg har altid tænkt, at Gjellerup kirke var en påskekirke! Med kors og opstandelse, men man kunne overveje, om det lige så meget er pinsen, der er på spil. På altertæppet, man kan se nærmere på, når man kommer op til nadver, der
60 ser vi den brændende tornebusk. Her træder vi – fortæller vi – ligesom Moses, ind i Guds nærvær.

- Men Guds åbenbaring standser ikke i ørkenen ved Moses. Løfter vi blikket fra altertæppets tornebusk og ser op på alterbilledet, ser vi den opstandne Kristus!
65 Og løfter vi blikket endnu engang, ser vi Maja Lisa Engelhardt forsøg på med

lette strøg at indfange Helligånden.

Far, Søn og Helligånd.

70

Her i vores eget kirkerum er pinsens under malet og vævet frem for os. Helligånden, der svæver øverst, er netop den projektør, der kaster sit himmelske lys direkte ned på den opstandne Kristus og forkynder for os: Her er ham, der er vejen, sandheden og livet!

75

Og måske er det netop her, vi må være opmærksomme. For den kirke, der er i størst vækst i verden i dag, er de karismatiske kirker, hvor netop Helligåndens nærvær og kraft fylder meget, og nogle steder tales der om Helligånden som en ejendom. Men taler vi om Helligånden på den måde, kommer vi nemt på afveje.

80

Den anglikanske biskop N.T. Wright fortæller om en præst, der ved en prøveprædiken i Montreal var blevet spurgt: "Er du fyldt af Helligånden?" Præsten svarede: "Yes, but I leak!" – "Ja, men jeg lækker!".

85

Jeg kunne ikke komme i tanke om et bedre svar! For det er jo netop lige præcis sådan, det er! At blive fyldt af Helligånden er ikke noget, vi kan kalde et mål i sig selv, arbejde os frem til og vinge af som et slags superkristent mål. "Nu har jeg Helligånden! Sådan! En superkristen, en elitetroende".

90

Nej, at være fyldt med Helligånden er at leve i vished om, at troen bliver man aldrig færdig med, og derfor må vi hver dag vende os til Gud og lade ham komme til os. I ordet, i dåben, i nadveren. I bønner og stilheden og sangen. For dér vil Gud tænde sin flamme i os. Puste liv til den gnist, der ved dåben blev lagt i os hver især. Skabe varmen og trøsten i os ved fornemmelsen af, at ordene om Livets Herre, Jesus Kristus, også er talt til os.

95

Ja, det er det, Helligånden gør og har gjort i og for mennesker siden den første pinsedag og op gennem hele kirkens historie.

100

I år er det 1200 år siden, Ansgar kom til det kolde nord. Ansgar - missionæren og munken, der blev kaldt nordens apostel. Hans ærinde var ikke at bygge et jordisk imperium, men at prædike Kristus. Han såede et frø, og så måtte Gud med sin Ånd lade det vokse. Det rummer en stor befrielse: At kirken altid skal

pege væk fra sig selv og hen på Kristus.

110 Det har vi brug for at blive mindet om i en tid, hvor folkekirken let forfalder til overfladiske påfund, om det er tiktok-videoer, der handler mere om antal seere end om troens indhold eller at man i sin iver får så meget uld i mund, at folk forledes til at tro, at kristentro blot handler om almindelig moral og hyggelig næstekærlighed.

115 Men vi mødes søndag efter søndag om det, disciplene betalte med deres liv for at fortælle: Hvis kirken ikke forkynder Kristus, er det hele ligegyldigt! Der er ikke nåde og liv at få andre steder end ved korset og graven.

120 Det vidste Grundtvig. På pinsedag for præcis 200 år siden skulle man fejre 1000-året for Ansgars ankomst, og til den anledning havde Grundtvig skrevet sin store salme, "Den signede dag".

125 Men på det tidspunkt var kirken præget af rationalismen. Man ville gøre fornuften og den pæne, borgerlige moral til kirkens fundament. Det kunne Grundtvig ikke bære, så året forinden havde han i et voldsomt skrift flænset kirkens top og anklaget dem for at føre falsk, ukristelig lære. For det blev Grundtvig sat under skærpet censur. Så da han ville lade menigheden synge "Den signede dag" til pinsegudstjenesten, udstedte myndighederne et forbud. Men salmen fandt alligevel vej til menigheder pinsedag, så de også kunne lovprise Gud – ikke for moral og borgerlige dyder – men for skaberværket, for
130 Guds omsorg og for den nåde og evighed, vi rækkes i Jesus Kristus.

135 Kirken fornyer sig hele tiden. Der er nye tiltag og nye aktiviteter. Men kun én er i sandhed altid ny: Kristus selv! Evangeliet om nåden og frelsen i Jesus Kristus er det ældste, vi har – men samtidig er det det eneste, der gang på gang når os som nye og livgivende ord. Vi har intet andet at prædike – ikke andet at bygge på end ham – den korsfæstede og opstandne.

140 Og netop derfor kaldes vi om lidt til nadver. Vi knæler ved alterbordet, fordi vi – som den anglikanske præst – ved, at vi lækker. Vi tømmes alt for let for tro og kraft. Men Helligånden kommer os til hjælp og rækker os Kristus i brødet og vinen. Her fyldes vores utætte kar på ny med hans tilgivelse, nærvær og evige liv, så vi ved ham kan leve i dag og på den yderste dag. Og så kan vi ønske hinanden:

145 Glædelig pinse!

Amen

150 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

155 **Tags**
Anden tekstrække, Pinsedag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/inge-marie-kirketerp-hansens-praediken-pinsedag>

160

165

170

175

180